

Modellbeskrivning

En beskrivning av genomförande och modell

Fordonsuppgifter: Bilinnehav, körsträckor samt vikt- och motorstyrka (tabell 1, tabell 2 och tabell 5)

2021-06-01

Inledning

Enheten för regionala tjänster och indelningar vid Statistiska centralbyrån (SCB) har på uppdrag av Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) tagit fram följande uppgifter på kommunnivå.

- Bilinnehav per 1000-invånare
- Total körsträcka
- Genomsnittlig körsträcka per bil respektive invånare
- Lätta/svaga, tunga/starka och totalt antal personbilar

En begränsning i materialet är att det inte framgår i registret var bilen används och var förbrukningen sker. Fordonet hänförs till den kommun där ägaren är skriven vid årsskiftet.

I de framtagna körsträckorna ingår även de mil som blivit körda i utlandet.

Registren

Statistikregistret för personbilar baseras på Transportstyrelsens vägtrafikregister över samtliga personbilar som är registrerade i Sverige.

Uppgifter om mätarställningar kommer från Transportstyrelsens register för samtliga besiktade personbilar och kompletteras med information om de perioder som personbilarna inte har varit i trafik. För personbilar som inte har besiktigats används metodskattningar.

Modellen för beräkningar av körsträckor beskrivs i följande PM:

http://www.trafa.se/PageDocuments/Reviderad_modell_foer_beraekning_av_koerstraeckor_%e2%80%93_nya_data_foer_vaegtrafiken_1999-2009.pdf

Begreppsförklaring

Bilinnehav per 1 000-invånare

Avser samtliga personbilar i trafik vid årsskiftet 2020/2021 per kommun. Befolkningsuppgifter har hämtats från SCB:s hemsida och avser befolkningen per 1 november 2020.

Uppgifterna redovisas per kommun där personbilen är registrerad vilket ej nödvändigtvis är kommunen där personbilen är stationerad. Avser alla personbilar oavsett om ägaren är en privatperson eller en juridisk person.

Genomsnittlig körsträcka per bil respektive per invånare

Den sammanlagda körsträckan för alla bilar som varit i trafik någon gång under året, divideras med antal personbilar som varit i trafik någon gång under året respektive befolkning per 1 november 2020. Befolkningsuppgifter hämtade från SCB:s hemsida.

Uppgifterna redovisas per kommun där personbilen är registrerad vilket ej nödvändigtvis är kommunen där personbilen är stationerad. Avser alla personbilar oavsett om ägaren är en privatperson eller en juridisk person.

Antal tungstarka respektive lättsvaga personbilar

Avser personbilar i trafik vid årsskiftet 2020/2021. Tunga/starka avser bilar som väger över 1 500 kg och samtidigt har en motorstyrka på mer än 115 kW (156 hk). Till kategorin lätta/svaga bilar räknas bilar med en vikt på högst 1 250 kg och samtidigt motoreffekt under 85 kW (115 hk).

Jämförbarhet och användbarhet

Jämförbarhet över tid

På grund av en administrativ ändring i Transportstyrelsen Vägtrafikregister har antalet personbilar i okänd kommun (AAAA) ökat. Personbilar ägda av personer med skyddad identitet registrerades innan år 2014 i Örebro kommun men numera i kommun AAAA.

Från år 2018 så är uppgifterna i Fordonsregistret förändrade när det gäller avregistrerade fordon. De fordon som under året blivit avregistrerade är hänfödda till den kommun där ägaren finns som avregistrerade fordonet, (tidigare var det den som ägde fordonet när det var i trafik/avställt innan avregistreringen), vilket kan medföra att förändringen av körsträckan i enskilda kommuner, jämfört med tidigare år, kan vara väldigt stora så man bör vara försiktig med jämförelser med tidigare år. Den 20 maj 2018 fick Sverige nya besikttningsregler för personbilar. De tidigare fasta besikttningsperioderna slopades och nästa besiktning ska numera ske inom 14 månader från senaste besiktningen (gäller från och med den tredje besiktningen efter fordonet tagits i bruk). Justering av modellen för att beräkna körsträckor har därmed justerats för de nya reglerna vilket innebär ett marginellt tidsseriebrott mellan 2018 och 2019 för totalen. Effekten för enskilda kommuner har inte studerats.

Användbarhet

En begränsning för användandet utgörs av att det i registren framgår hur mycket ett fordon har kört och vilken bränsleförbrukning fordonet har, men inte var alla kilometer har körts och vart bränsleförbrukningen skett.

I de framtagna körsträckorna ingår även de mil som blivit körda i utlandet. I uppgifterna om liter per invånare ingår alla bilar vars ägare är skriven i kommunen, inkl. juridiskt ägda fordon.